

Tárgytematika / Course Description

Magyarország társadalomtörténete

ANISMB1071

Tárgyfelelős neve /

Teacher's name: dr. Horváth Csaba Sándor

Félév / Semester: 2017/18/1

Beszámolási forma /

Assesment: Vizsga

Tárgy heti óraszám /

Teaching hours(week): 2/0/0

Tárgy féléves óraszám /

Teaching hours(sem.): 0/0/0

OKTATÁS CÉLJA / AIM OF THE COURSE

A hallgatók ismerjék meg a magyar társadalomtörténet főbb tendenciáit, melyek a 20. század második felében hatottak. Ennek nyomán nyerjenek áttekintő képet arról, milyen átalakulások zajlottak le a magyar társadalomban, annak különféle összefüggéseiben fél évszázad alatt. Fontos az is, hogy mindezt össze tudják kapcsolni a térség és világ vonatkozó időszakának társadalomtörténeti folyamataival.

TANTÁRGY TARTALMA / DESCRIPTION

A magyar társadalom főbb vonásai a 20. század közepén: rétegzettség, jövedelmek, életmód, hatalmi viszonyok. Hatalmi gyakorlatok 1945–2000 között Magyarországon. Diktatúrák és demokráciakísérletek. Mobilitási lehetőségek a 20. század második felében. A nők helyzetének átalakulása. A társadalmi rétegződés változásai. Szegénység, kirekesztettség, klikkek és kasztok. A művelődési folyamatok főbb vonásai és ezek társadalmi implikációi. A magyar társadalom átalakulásának főbb jegyei és helyzetkép az ezredfordulón.

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE / ASSESSMENT'S METHOD

Aláírás feltétele: órákon való részvétel a TVSZ szerint

Vizsgára bocsátás feltétele: egy prezentáció megtartása a megbeszélte témából

A hallgatók a szemináriumokon referátumokat tartanak a tananyaghoz kapcsolódó témakörökből a kijelölt szakirodalom alapján vagy a Korall, Aetas, Sic Itur ad Astra társadalomtörténeti folyóirat egy szabad választott tanulmányából.

A kurzus írásbeli vizsgával zárul a kijelölt témakörökben.

KÖTELEZŐ IRODALOM / OBLIGATORY MATERIAL

Kötelező irodalom:

Valuch Tibor: Magyarország társadalomtörténete a XX. század második felében. Bp., Osiris, 2002.

Ajánlott irodalom:

Balázs Géza: A vasútmegszüntetések társadalmi, néprajzi hatásai a Kádár-rendszerben. In: Vasi Szemle, 2008. 2. szám, 180-195.

Bán Dávid: Utazás a pályaudvar körül. Az első indóháztól a plázaudvarokig. Bp., Matura TN – L'Harmattan, 2011.

Bódy Zsombor – Ö. Kovács József (szerk.): Bevezetés a társadalomtörténetbe. Bp., Osiris, 2006.

Czére Béla: A közlekedés és az emberi élet. In: Közlekedési Közlöny, 1947. december 21. 52. szám, 542-544., 1947. december 28. 53. szám, 555-556.

Czére Béla: A közlekedés, mint társadalomformáló tényező. In: Közlekedési Közlöny, 1947. április 20. 16. szám, 138-140, április 27. 17. szám, 146-148.

Gyáni Gábor – Nagy Beáta (szerk.): Nők a modernizálódó magyar társadalomban. Debrecen, Csokonai, 2006.

Horváth Csaba Sándor – Imre Lászlóné – Majdán János – Varga Gábor (szerk.): Ezerarcú vasút. Vasút – Történet – Írás. Pécs, Magyar Vasúttörténeti Park Alapítvány – Virágmandula Kft., 2016.

Kovács Éva (szerk.): Tükörszilánkok. Kádár-korszakok a személyes emlékezetben. Bp., MTA Szociológiai Kutatóintézet – 1956-os Intézet, 2008.

Majdán János: A közlekedés története Magyarországon (1700–2000). Pécs, Pro Pannonia Kiadó, 2014.

Majdán János: A vasút társadalmi kapcsolatteremtő és polgári mentalitást közvetítő szerepe a Monarchiában. In: Limes, 2008. 1. szám, 45-56.

Majdán János: Modernizáció – vasút – társadalom. Tanulmányok a vasútépítések hatásáról a XIX.–XX. században. Pécs, Agora, 2001.

Moldova György: Akit a mozdony füstje megcsapott... Bp., Szépirodalmi Könyvkiadó, 1977.

Romsics Ignác: Magyarország története a XX. században. Bp., Osiris, 2005.

Simonovics Ildikó – Valuch Tibor: Öltöztessük fel az országot – Divat és öltözködés a szocializmusban. Bp., Argumentum, 2009.

Szalai Erzsébet: Az első válaszkísérlet. A létezett szocializmus - és ami utána jön. Bp., Nemzeti Tankönyvkiadó, 2004.

Szalai Erzsébet: Az elitek átváltozása. Bp., Új Mandátum Könyvkiadó, 1998.

Tabajdi Gábor – Ungváry Krisztián: Elhallgatott múlt – a pártállam és a belügy. A politikai rendőrség működése Magyarországon 1956–1990. Bp., Corvina, 2008.

Tomka Béla: Európa társadalomtörténete a 20. században. Bp., Osiris, 2009.

Tóth Eszter Zsófia: Kádár leányai – nők a szocialista időszakban. Bp., Nyitott Könyvműhely Kiadó Kft, 2010.

Valuch Tibor: A hétköznapi élet Kádár János korában. Bp., Corvina, 2006.

Valuch Tibor: A jelenkori magyar társadalom. Bp., Osiris, 2015.

Valuch Tibor: A lódentől a miniszoknyáig. A XX. század második felének magyarországi öltözködéstörténete. Bp., Corvina, 2004.

Valuch Tibor: Magánélet Kádár János korában. Bp., Osiris, 2011.

Valuch Tibor: Magyar hétköznapiak – Fejezetek a mindennapi élet történetéből a második világháborútól az ezredfordulóig. Bp., Napvilág, 2013.

Zeidler Miklós (szerk.): A labdaháztól a Népstadionig: sportélet Pesten és Budán a 18–20. században: tanulmányok. Pozsony, Kalligram, 2012.

Korall társadalomtörténeti folyóirat, <http://www.korall.org/>, Aetas, Sic Itur ad Astra